

hmeljarske informacije

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednik: Gregor Leskošek, e-pošta uredništva: gregor.leskosek@ihps.si
Uredniški odbor: Gregor Leskošek, dr. Magda Rak Cizej, dr. Barbara Čeh, dr. Sebastjan Radišek
Naklada: 300 izvodov.

ISSN 1408 - 4775

Letnik 31 , št. 5

30. maj 2014

G. Leskošek, M. Rak Cizej, S. Radišek: **VARSTVO HMEIJA**

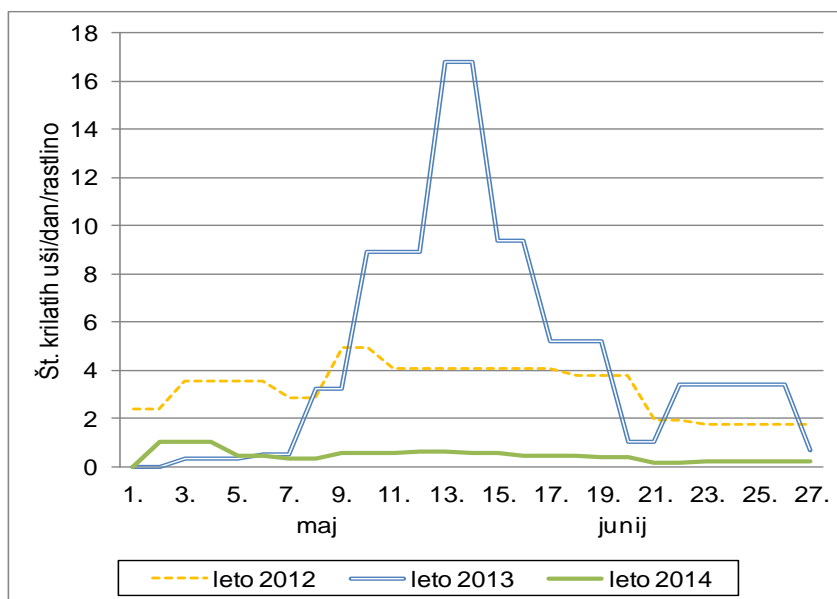
Hmeljeva peronospora - kuštravci

Ponovno vas opozarjamo na množično prisotnost kuštravcev v nasadih hmelja. Kot smo že v prejšnjih informacijah zapisali se pojavljajo na vseh sortah, zlahka pa jih najdemo v nasadih občutljivih sort kot so Dana, Savinjski golding in Bobek. Trenutne vremenske razmere še dodatno ugodno vplivajo na razvoj le teh kar se kaže tudi v povečanem številu ulova spor. Preglejte svoje nasade hmelja in v kolikor opazite kuštravce na več ko 3% rastlin nemudoma uporabite fungicid za zatiranje primarne okužbe s hmeljevo peronosporo. Hmeljarji, ki ste enkrat že uporabili fungicid za zatiranje kuštravcev aplikacijo ponovite. V letošnjem letu imate na voljo dva identična pripravka in sicer **Aliette flash in Aliette WG, ki ju uporabite v odmerku 2 kg/ha. Škropljenje obvezno po 7-ih do 8-ih dneh ponovite!**

V tem času, ko je hmelj v povprečju visok 2,5 m **uporabite torej med 600 in 800 l vode na ha.** V kolikor imate mlade nasade (drugoletniki), ki so višji porabljeno vodo ustrezno povečajte.

Hmeljeva listna uš

Letos smo na hmelju v Žalcu našli prvo krilato uš 2. maja, kar je en dan prej kot v lanskem letu. Na splošno je letos prelet krilatih uši, v primerjavi z lanskim in predlanskim letom, slab. Razlog za nizki prelet krilatih uši na hmelj je hladno in vetrovno vreme, kot tudi v manjšem številu preživelih jajčec na zimskem gostitelju (domači češplji). Prelet uši še vedno traja, vendar je trenutno majhen in sicer smo v povprečju našli mask. 0,6 uši/rastlino/dan (graf 1). Glede na prognozi model predvidevamo, da bo prelet uši trajal še najmanj 10-15 dni.

Graf 1: Primerjava preleta krilatih uši na hmelj v letih 2012, 2013 in 2014 (polna črta)

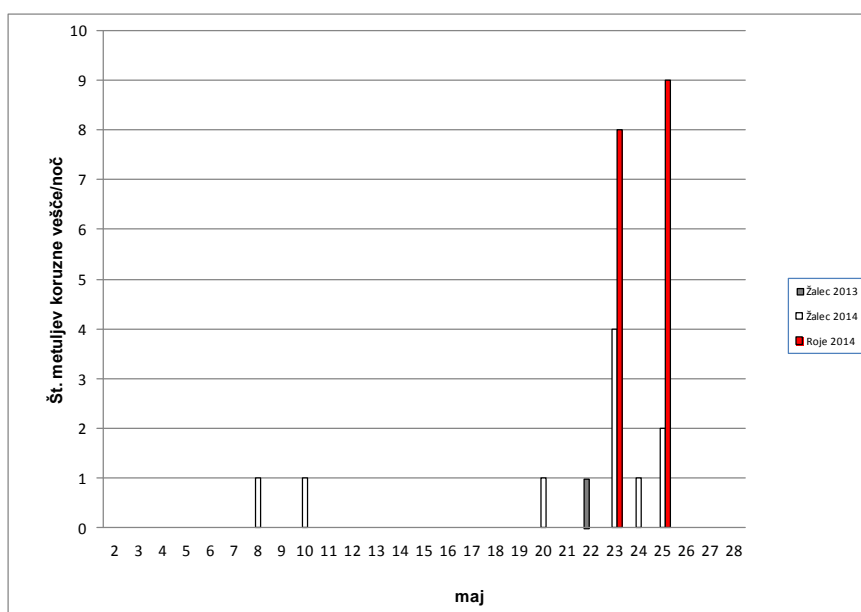
Trenutno populacija hmeljeve listne uši v hmeljiščih na splošno še ni velika, mestoma so uši prisotne na zgornjih, mladih listih, vendar še pod kritično mejo. V naslednjih dneh, ko se bo otoplilo in bo za razvoj uši bolj ugodno, bodite pozorni in pregledujte predvsem robove hmeljišč, ob robu gozdov, drevoredov, kjer je populacija uši običajno velika. Hmeljišča morate pregledovati najmanj 2-krat tedensko, da pravočasno ugotovite populacijo uši, da ne preseže prag škodljivosti. Namreč ko na večini zgornjih listov najdete 50 uši ali na posamičnih listih po 200 uši, je potrebno nemudoma uporabiti insekticid. Trenutno prag škodljivosti še ni dosežen niti ob robovih hmeljišč. Za zatiranje uši so letos na razpolago ista sredstva kot v lanskem letu. Nadaljnja navodila o zatiranju uši boste prejeli v hmeljarskih informacijah in na tehnoloških sestankih hmeljarjev. V kolikor so kakšen nejasnosti, se obrnite na IHPS, na Oddelek za varstvo rastlin.

Hmeljev bolhač

Hmeljev bolhač je v nekaterih nasadih še vedno množično prisoten, še posebno pozorni bodite v prvoletnih nasadih hmelja in v ukoreniščih, kjer lahko zelo zmanjša listno površino. Navodila za zatiranje bolhača ostajajo enako kot je navedeno v prejšnjih HI, št. 4, z dne, 14.5.2014.

Koruzna vešča

Metulje koruzne vešče že preko 30 let spremljamo s svetlobno vabo v hmeljišču SN5 na Inštitutu. V letošnjem letu koruzno veščo poleg lokacije v Žalcu, spremljamo s svetlobno vabo tudi v hmeljišču na Rojah pri Žalcu, kjer je zadnjih 5 letih množično prisotna. Na lokaciji Žalec, smo s spremljanjem koruzne vešče pričeli konec aprila, na Rojah pa 23. maj. Prve metulje smo v Žalcu ulovili 8. maja. Do sedaj so bile vremenske razmere za let metuljev neugodne, zelo vetrovno in hladno obdobje. Do 29. maja smo v Žalcu skupno ulovili 10 metuljev, v enakem obdobju lanskega leta le 1 metulja. Tako je potencial letos večji. Na lokaciji Roje pa lahko po kratkem odboju spremljanja (6 dni) povemo, da je populacija koruzne vešče v primerjavi z lokacijo Žalec za 3-krat višja. Po pregledu hmeljišč v okolici Roj nismo našli odloženih jajčec, ki pa jih je sicer težko najti. Prav tako še nismo našli nobene izlegle ličinke. O prvih najdbah gosenic in nadaljnjih ukrepih zoper zatiranja, vas bomo obvestili. Predvidevamo, da bo prva aplikaciji z registriranimi insekticidi v prvi dekadi junija.

Graf 2: Let metuljev koruzne vešče na svetlobni vabi v maju v letu 2013 (Žalec) in 2014 (Žalec in Roje)

Polži v hmeljiščih

V zadnjih letih vse pogosteje opažamo prisotnost polžev v prvoletnih nasadih hmelja. V letošnjem letu je njihova prisotnost bila zelo številčna, mestoma so naredili nepopravljivo škodo. Trenutno

nimamo v hmeljarstvu registriranega nobenega limacida za njihovo zatiranje. V primeru, da imate v svojih nasadih še vedno težave s polži, se obrnite na IHPS, na Oddelek za varstvo rastlin. Že nekaj časa aktivno pridobivamo potrebno dokumentacijo za pridobitev dovoljenja uporabe limacidov tudi v hmeljiščih.

Fungicid REVUS pridobil registracijo kot nujno potrebno sredstvo v hmeljarstvu

S strani Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Sektorja za FFS, smo bili dne 16.5.2014 obveščeni, da je fungicid Revus (aktivna snov mandipropamid) pridobil dovoljenje kot nujno potrebno sredstvo v hmeljarstvu do 14.9.2014. Fungicid Revus je namenjen za zatiranje sekundarne okužbe hmeljeve peronospore, katerega se uporablja v odmerku 0,75-1,6 l/ha (odvisno od višine hmelj). Njegova uporaba je dovoljena 2-krat letno, karenca je 14 dni. Revus se uporablja kot fungicid s preventivnim delovanjem, ki ima delno translaminarno delovanje. Omenjeno sredstvo se sme uporabljati pri pridelave hmelja, ki je namenjen za nemški kot tudi za ameriški trg. Na spletni strani IHPS (www.ihps.si) je dostopen dopolnjen seznam dovoljenih FFS v hmelju v letu 2014, v katerega je vključen tudi fungicid Revus.

M. Pavlovič: MEDNARODNA SREČANJA HMEJARJEV IN TRGOVCEV S HMEJEM

Mednarodna hmeljarska organizacija pripravlja v sodelovanju z avstrijskimi hmeljarji od 28.-31. julija 2014 v Linzu poletno strokovno hmeljarsko srečanje z zanimivim spremljevalnim programom. Poleg uradnih sestankov - z analizo globalnih tržnih razmer ter pregledom aktivnosti organizacije - si bomo lahko ogledali tudi del njihovih hmeljišč na območju Mühlviertel (v 2014 imajo v Avstriji skupaj 251 ha) ter briketirnico hmelja, spoznali njihovo organiziranost in trženje hmelja, obiskali pivovarno Brau Pavillion ter preživeli čas ob koristnem druženju s hmeljarji in trgovci iz ZDA, Nemčije, Češke, Francije, Rusije in ostalih držav pridelovalk hmelja. [Program](#) z navodili za prijavo je na voljo na spletni strani organizacije IHGC (www.ihgc.org). Sledi sestanek IHGC 10. novembra 2014 v nemškem Nürnbergu – dan pred začetkom tradicionalnega sejma industrije pijač in spremljajočih agroživilskih dejavnosti BRAU-BEVIALE 2014. V juliju 2015 bodo nemški hmeljarji organizirali 55. kongres Mednarodne hmeljarske organizacije ob Donavi na Bavarskem. V 2017 pa prevzemajo organizacijo 56. kongresa ameriški hmeljarji.

I. Friškovec, KGZ Celje: VABILO

Spoštovani!

Vabimo vas, da se udeležite četrtega sestanka hmeljarjev v letu 2014, ki bo **v petek, 6. junija 2014 ob 9. uri. Zberemo se na kmetiji Petra Serdonerja v Parižljah 33, 3314 Braslovče**, kjer si bomo ogledali novo obiralno halo in posodobljeno linijo za spravilo hmelja (popolnoma obnovljen obiralni stroj, peč na sekance...). Po ogledu bomo sestanek nadaljevali v sejni sobi Kmetijske zadruga Braslovče, kjer bomo skupaj s strokovnjaki iz IHPS spregovorili o aktualnih ukrepih v nasadih hmelja.

Vabljeni!